

Dokumenttyp Riktlinje	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Version 10	Antal sidor 3
Dokumentägare Ann-Mari Gustavsson smittskyddssjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2022-05-11	Giltig t.o.m. 2024-05-11

Hygienråd i förskolan – checklista för egenkontroll

Gäller för: Förskoleverksamheter i Värmland

Infektioner i förskolan sprids främst genom våra händer men även via föremål, som textilhanddukar, handtag och leksaker. Med bra rutiner skapas förutsättningar för personalen att hålla en god hygien och därmed minska risken för smittspridning inom förskolans lokaler. Följande råd ska ses som ett hjälpmedel för att identifiera eventuella riskområden.

Handhygien

God handhygien är en förutsättning för att förhindra smittspridning. Händer utan ringar, klockor och armband underlättar god handhygien.

Rutin vid handtvätt

- Tvätta händerna med flytande tvål och rinnande vatten.
- Tvätta noga alla ytor på händerna med tvål så att ett ordentligt skum uppstår.
- Torka händerna torra med en pappershandduk.

Handtvätt för personal

- Efter toalettbesök/blöjbyte vid kraftig nedsmutsning, annars enbart handsprit.
- Före varje måltid, dukning och servering.
- Före matlagning.
- Efter utevistelse.
- Efter att man har hjälpt ett barn att snyta sig.
- Efter hantering av smutstvätt.

Handtvätt för barn

- Efter toalettbesök/blöjbyte.
- Före alla måltider (inklusive mellanmål/fruktstund/fika) och dukning.
- Efter utevistelse.
- Efter att ha snutit sig.

Rutin vid handsprit

- Handsprit används på synligt ren och torr hud.
- Arbeta in rikligt med handsprit i händerna.
- Fördela handspriten på och mellan fingrarna, på handryggar, handflator och runt handleder och arbeta in den ordentligt tills händerna känns torra.

Handsprit för personal

När ingen synlig smuts förekommer på händerna kan handsprit ersätta tvål och vatten som torkar ut huden. Handsprit är återfettande och en bra hudvårdsprodukt för händerna. Använd handsprit efter orent arbete där händerna kontaminerats men är synligt rena t.ex. efter toalettbesök/blöjbyte.

Handsprit för barn

Används enbart i utbrottssituationer, t.ex. magsjuka eller streptokocker.

Handskar

- Används av personal vid toalettbesök/blöjbyte.
- Används vid kontakt med kräkningar, avföring eller blod.

Skötrum och toaletter

Blöjbyte

Ha engångshandskar, engångsunderlägg, engångshanddukar och handsprit inom räckhåll.

- Blöjbyte görs på skötbord med avtorkningsbar dyna (som tål desinfektionsmedel) och engångsunderlägg.
- Underlägget byts mellan varje barn.
- Använd handskar vid blöjbyte om barnet har bajsat.
- Barnet tvättas och torkas med engångstvättlappar.
- Dynan torkas av med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel efter varje blöjbyte.
 - Fukta torkpapperet med ytdesinfektionsmedel och torka av. Håll inte medlet direkt på ytan.
 - Dynan ska inte ha synliga hål eller sprickor.
- Blöjor kastas i hink med lock, gärna med pedal.
- Personal rengör händerna med handsprit efter blöjbytet.
- Barnen tvättar händerna efter blöjbytet.
- Skötbord inklusive tvättho rengörs med rengöringsmedel dagligen.
- Förvara inte flera engångsunderlägg på själva skötbordet. Underlägg som utsatts för fukt eller vatten ska kasseras.
- Ytor, handtag och andra områden som man vidrör med händer rengörs dagligen.

Barnens toalettbesök

- Barnen får vid behov hjälp med handtvätt.
- Använd handskar om barnet har bajsat. Förvara handskarna inom räckhåll.
- Pottor rengörs med rengöringsmedel direkt efter användning.
- Fäll ner toalettlocket innan spolning.
- Toalettborstar byts regelbundet och hålls utom räckhåll för barnen.

Tandborstar och nappar

- Om tandborstar används ska de förvaras märkta med namn, åtskilda och utom räckhåll för barn.
- Tandkräm ska inte fördelas direkt på barnens tandborstar.
- Barnens nappar förvaras märkta med namn, åtskilda och utom räckhåll för barn.

Kök

Mathantering

Barn och personal som är infekterade ska inte delta i mathantering, dukning eller bakning.

- Rent förkläde används av personalen vid mathantering.
- Handtvätt före alla måltider (inklusive mellanmål/fruktstund/fika).
- Matborden torkas av före och efter måltid.
- Disktrasan byts dagligen.
- Barnen ska alltid dricka ur en egen mugg.
- Smör serveras i mindre skålar.
- Färdigskivat pålägg, som ost och skinka, är att föredra.
- Vid bakning ska all deg förbrukas eller kastas.

Rengöring och tvätt

Rengöring

Vid spill av kroppsvätskor, t.ex. urin, kräkning, avföring och blod, ska ytdesinfektionsmedel användas. Vid övrig rengöring används rengöringsmedel och vatten. Bakterier och virus trivs i fuktig miljö, t.ex. i fuktiga textilhanddukar och mjuka leksaker.

Spill av kroppsvätskor

- Vid spill av kroppsvätskor som urin, avföring och blod ska ytdesinfektionsmedel med alkohol användas. Använd engångshandskar. Torka först upp med torkpapper innan avtorkning med ytdesinfektionsmedel.
- Vid kräkning och/eller diarré används Virkon, Incidin eller Klorin.
- Vid övrig städning används rengöringsmedel och vatten.
- Används flergångsmoppar t.ex. mikrofibermoppar, ska de tvättas i tvättmaskin i minst 60 grader efter varje användning.

Textilier och leksaker

- Madrasser, sängkläder och kuddar bör förvaras åtskilda.
- Filtar, madrassöverdrag, örngott och sovkuddar tvättas 1–2 gånger i månaden samt vid behov. Tvätta i så hög temperatur som möjligt, helst 60 grader.
- Leksaker rengörs varannan månad samt vid behov. Mjukisleksaker som barnen gosar med rekommenderas tvättning varje vecka i 60 grader.
- Tvättmaskin eller diskmaskin kan med fördel användas.
- Textilhanddukar ska tvättas 1 gång/dag samt vid behov.

Övrigt

- Lär barnen att hosta och nysa i armvecket i stället för i handen eller ut i luften.
- Låt barnen vistas ute så mycket som möjligt. Förlägg gärna vilan utomhus.
- Lokalen bör vädras regelbundet, 2–3 gånger dagligen i 5–10 minuter.
- Undvik vattenlek i gemensam badbalja eller barnpool. Vattenspridare rekommenderas.
- Komplettera utflyktskit med handsprit.

Referens:

Socialstyrelsen, *Smitta i förskolan – En kunskapsöversikt*, 2008